

Instrukcja obsługi WPROWADZENIE

Uwaga

Podręcznik, jak i pozostałe materiały szkoleniowe stanowią kompletny przewodnik po programie i w żaden sposób nie mają na celu zastąpienia profesjonalnej wiedzy inżyniera, która, razem z uprawnieniami, ma zasadnicze znaczenie dla właściwego wykorzystania programu.

Podziękowania

Przygotowanie tego podręcznika jest wynikiem współpracy działów projektowania, rozwoju, badań i marketingu SCADA Pro, którym ACE-Hellas jest bardzo wdzięczny. Specjalne podziękowania dla Pani Amalia Bagourdi-Degleri oraz Pana Ioannisa Kalyviotisa, za jej znaczący wkład w pisanie i recenzję tej instrukcji.

SPIS TREŚCI					
1.	O FIRMIE	5			
П.	OGÓLNE INI	ORM	ACJE O PROGRAMIE	6	
III.	WPROWAD	ZENIE	DO SCADA Pro	7	
IV.	ZAKTUALIZO	WAN	Y INTERFEJS PROGR	AMU SCADA Pro	12
V.	OGÓLNY OP		WEGO INTEFRACE	13	
VI.	SZCZEGÓŁO	WY OF	PIS INTERFEJSU	15	
1.	PLIK 15				
2.	NARZĘDZIA	SZYBK	IEGO DOSTĘPU	19	
3.	ZAKŁADKI	19			
3.1.	Podstawy	19			
3.2.	Modelowan	ie	20		
3.3.	Widok	20			
3.4.	Narzędzia	20			
3.5.	Płyty 21				
3.6.	Obciążenia	21			
3.7.	Analiza	21			
3.8.	Wyniki anal	izy	21		
3.9.	Projektowa	nie ele	mentów	22	
3.10.	Rysunki	22			
3.11.	Dodatki	23			
3.12.	Optimizacja	23			
4.	PASEK ZARZ	ĄDZAN	NIA 24		
4.1.	Style 24				
4.2.	Zarejestruj/	aktywi	uj program	24	
4.3.	Język 27				
4.4.	About 27				
5.	DRZEWO	28			
6.	OSNAP, PRZ	YBLIŻ,	WYBIERZ, COFNIJ	29	
6.1.	Narzędzie O	snap	30		
6.2.	Przybliż	32			
6.3.	Wybierz	32			

6.4. Cofnij - Ponów 34

6.5. Malarz właściwości 35

- 7. WŁAŚCIWOŚCI 36
- 8. PARAMETRY-DANE37
- 9. PASEK STANU 38
- 10. KOLOR 38

I. O FIRMIE

ACE-Hellas SA (www.ace-hellas.gr), założona w 1979 roku, członek grupy Quest Software od 1999 roku, jest dziś jednym z najbardziej innowacyjnych dostawców technologii informatycznych i komunikacyjnych (ICT) na rynku oraz producentem oprogramowania do projektowania konstrukcji inżynierskich.

Seria strategicznych posunięć i inwestycji pozwoliły ACE Hellas stać się jednym z najszybciej rozwijających się dostawców nowoczesnej technologii, z dokładną znajomością rynku europejskiego, silnym know-how i o solidnej strukturze finansowej.

Jako strategiczny partner największych firm na świecie (Apple, Dell, HP, Contex, Microsoft, Autodesk i innych) firma rozrosła się do ponad 7,500 tysiąca przedsiębiorstw w Europie Południowo-Wschodniej.

Dzięki wczesnemu wzdrożeniu Eurokodów Ace-Hellas ma ogromne doświadczenie i gwarantuje wysoką jakość wyników, spełniających przepisy europejski i krajowe.

Misją ACE-Hellas jest opracowywanie narzędzi programowych, które umożliwiają ludziom budować swoje pomysły i wprowadzać je w życie!

Strategia ta ma na celu zapewnienie naszym klientom rozwiązań biznesowych typu end-to-end przeznaczonych do skorzystania z możliwości oferowanych przez nowe technologie w celu stworzenia bezpieczniejszego świata, budowanego z szybkością, przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Wieloletni sukces ACE Hellas wynika z jego ciągłego rozwoju i ekspansji poprzez innowacje oraz zdolności do budowania silnych relacji z klientami i partnerami opartych na zaufaniu i szacunku.

SCADA Pro jest idealną platformę do zintegrowanej analizy konstrukcji i projektowania.

II. OGÓLNE INFORMACJE O PROGRAMIE

Nowa, innowacyjna i rewolucyjna SCADA Pro jest wiodącym programem do analizy i projektowania konstrukcji. Ponad 30 lat ciągłych badań i rozwoju, a także najnowsze technologii, sprawiły, że program ten stworzony został tak, by w zależności od potrzeb i wymagań projektanta, zapewnić wszystkie narzędzia do szybkiego i łatwego stworzenia dokładnych i wiarygodnych modeli konstrukcji. Za pomocą zautomatyzowanych procesów – tylko poprzez jedno kliknięcie wasze projekty architektoniczne zostaną skonwertowane do trójwymiarowego modelu numerycznego i będą gotowe do analizy i dalszego projektowania.

SCADA Pro zawiera szereg potężnych solverów przeznaczonych dla wszystkich rodzajów analiz (liniowa lub nieliniowa) i obejmujących wszystkie normy i przepisów obowiązujących w większości krajów europejskich oraz Arabii Kodeksu Budowlanego (SBC). W jednym modelu przestrzennych z nieograniczoną liczbą węzłów i elementów skończonych może łączy w sobie kratownice, belki 2D i 3D, płaszczyzny, płyty i powłoki. Została przetestowane przez tysiące inżynierów na całym świecie i uznana za najbardziej wiarygodne, wszechstronne i wydajne oprogramowania do analizy i projektowania wszelkiego rodzaju konstrukcji z różnorodnych materiałów konstrukcyjnych (żelbet, stal, beton, drewno).

SCADA Pro to program, który jest stale aktualizowanych, rozwijany i dostosowywany do potrzeb współczesnych projektantów. Dział techniczny ACE-Hellas, w stałej współpracy z Uniwersytetem Technicznym w Atenach, zapewnia ciągły rozwój i aktualizację. SCADA Pro to "żywy organizm", który dorasta!

Zaletą programu SCADA Pro jest nowa wersja SCADA Pro Eurocodes & SBC. Jest to najnowsza wersja i zaawansowana aplikacja łącząca najnowocześniejsze technologie i wiele nowych funkcji

F

III. WPROWADZENIE DO SCADA Pro

Kliknij w skrót SCADA Pro

Użytkownik ma możliwość wybrania narzędzi wewnątrz panelu pojawiającego się po otwarciu programu albo zamknąć okno i wybrać wybrane polecenie z głównego menu.

Kliknij lewym klawiszem myszy w jedną z następujących ikonek, aby:

Otworzyć istniejący plik

Stworzyć nowy plik

R REVIT

Wczytać plik .ifc Revit Autodesk

Używając odpowiednich bibliotek, SCADA Pro automatycznie rozpozna wszystkie elementy konstrukcji (słupy, belki, płyty, itd.) z odpowiadającymi im parametrami, generując jednocześnie gotowy model.

Wczytaj plik .xml z biblioteki Archline XP.

Importuj plik cad, nie tylko typowo do interfejsu ale z możliwością *automatycznego tworzenia poziomów* i *identyfikacji przekrojów*.

Dokładna procedura importu podkładu acad i tworzenia z niego elementów jest omówiona w dalszej części poradnika.

Szablony

Automatyczne tworzenie konstrukcji żelbetowych, stalowych, murowych, drewnianych jak również powłok:

Stwórz konstrukcję żelbetową

Stwórz konstrukcję stalową

Stwórz konstrukcję murową

Stwórz konstrukcję drewnianą

Stwórz nowy project powokowy 2D lub 3D

Te same komendy dostępne są również z poziomu menu głównego Modelowanie – Szablony. Dokładne wyjaśnienie znajduje się w (Rozdziale 2 – Modelowanie).

Ostatnie projekty

Podgląd i otwieranie ostatnich projektów z poziomu ekranu startowego.

Ostatnie projekty

C:\PROJEKTY\f4dfject C:\PROJEKTY\pasma_plyt C:\PROJEKTY\GedBud_B — final C:\PROJEKTY\GedBud_B C:\PROJEKTY\Instrukcja_stal C:\PROJEKTY\STAL8 C:\PROJEKTY\STANDART C:\PROJEKTY\szablon C:\PROJEKTY\ifc C:\PROJEKTY\wymagajaca Lista ostatnich plików.

Najechanie myszką na nazwę podświetla ścieżkę w jakiej plik jest zapisany natomiast pojedyncze kliknięcie aktywuje podgląd jak na rysunku poniżej.

Wiadomości – Nowe wydania

Nowe pole, w którym wyświetlane są najnowsze informacje o aktualizacjach i nowych wersjach. Konieczne jest połączenie z internetem, aby dodatek działał prawidłowo.

W oknie Zasoby znaleźć można dostęp do instrukcji użytkownika i przykładów.

W momencie utworzenia nowego projektu przed przystąpieniem do pracy pojawi się okno *Parametrów ogólnych,* pozwalające użytkownikowi ustawić parametry początkowe t.j. materiał, normę projektową jak i inne t.j. opcja *Autosave* umożliwiająca autozapis o zadanym interwale czasowym.

Szczegółowe informacje na temat tych parametrów mogą zostać znaleziona w (Rozdziale 11 -Dodatki).

Ekran		R	ysunek		Wyś	wietl
Informacje	o projekcie		Materiał - Nor	ma	P	ozostałe
Noma	EC					~
Zał. krajowy	Ogólnie					~
Stand. profile	stalowe	[	Euro	$\sim$	letric	~
Beton			Stal			
Fundamenty	C20/25	$\sim$	Elementy		S275(F	e430 ~
Konstrukcja	C20/25	$\sim$	Blacha		S275(F	e430 ~
			Śruby		4.8	~
Stal	P500C	~	Spoiny		S275(F	e430) ~
Główne	05000		-		004	
Strzemiona	B200C	$\sim$	Drewno		C24	~
Współcz, be	zp.		YM0 YM	1	γM2	γM3
SGN	SGU	1	1	1.	25	1.25
γc 1.5			γM4 γM	5	YM7	
γs 1.15	1	1	1	1.	1	

15

Wszystkie projekty powinny byś zlokalizowane na dysku lokalnym: C (np. PROJECTS), gdzie będą zapisane wszystkie projekty SCADA Pro.

UWAGA:

- 1. Ścieżka dostępu powinna składać się tylko ze znaków łacińskich lub cyfr bez znaków specjalnych I spacji.
- 2. Należy stworzyć oddzielny folder na dysku C komputera. Nigdy nie należy zapisywać projektów w tym samym folderze co pliki programu.

Program automatycznie stworzy folder o tej nazwie, który zawiera podfoldery, gotowe do wypełnienia danymi projektu. W każdym folderze znajdują się następujące pliki:

scanal	Pliki analizy
scades_c	Pliki analizy elementów betonowych
scades_Sid	Pliki analizy elementów stalowych
scades_Synd	Pliki analizy połączeń stalowych
Scainp	Pliki danych wejściowy dla elementów strukturalnych (np. belek, słupów)
	i płyt
scapush	Pliki analizy pushover
scatmp	Pliki tymczasowe
tmp	Pliki tymczasowe
project.inf	Dane

Otwórz istniejący projekt poprzez wybór z dostępnych na liście.

Ostatnie dokumenty <u>1</u> wymagajaca 2 GedBud_B — final Zamknij projekt bez zamykania aplikacji. SCADA Pro pozostanie otwarta do momentu otwarcia innego istniejącego programu lub stworzenia nowego.

Aktualne dokumenty do szybkiego dostępu i podglądu.

Zapisywanie aktualnego projektu z obecną nazwą, lokalizacją i formatem.

📁 Dodatkowo dodana opcja do zapisu w zadanych interwałach (Autosave).

Zapisz jako	Zapisz aktywny plik projektu pod inną nazwą.
Import	Aby importować plik Cad, Revit lub Archline, do przestrzeni Skak w GDJU U W W W W W W W W W W W W W W W W W W
E.	Bardzo ważny element wyboru jednostek w jakim był utworzony podkład. W takich jednostkach zostanie on zaimportowany do SCADA Pro.
(m)	W nowej wersji programu istnieje możliwość importu kilku plików DWG i DXF (jednego lub więcej na każdy z poziomów) które zostaną zapisane w projekcie. Dostępna jest również automatyczna procedura tworzenia elementów z plików DXF/DWG (Rozdział 2 - Modelowanie).
(m)	🥗 W nowej wersji istnieje również możliwość importu plików podkładu .dwg i .dxf w widoku 3D.
Ch.	Kompatybilność programu SCADA Pro z Revit-em jest jeszcze bardziej wszechstronna. SCADA Pro identyfikuje pliki projektów Revit i importuje odpowiednie elementy konstrukcyjne z zawartymi cechami fizycznymi i modelem matematycznym.
(m)	Współpraca SCADA Pro z SAP2000 i ETABS umożliwia importowanie projektów z jednego programu do drugiego. Projekty SAP i ETABS mogą być otwierane i kontynuowane w SCADA oraz vice versa.

Tylko dla użytkowników SCADA. Polecenie pozwala wyeksportować plik utworzony w interfejsie ScadaPro w formacie ScadaFW.

Aby wydrukować projekt widniejący na ekranie można wybrać polecenie **Eksportuj** i wybrać zapis jako plik .bmp, który następnie można wydrukować za pomocą edytora obrazów.

Aby ponownie otworzyć Okno startowe po jego zamknięciu.

C NARZĘDZIA SZYBKIEGO DOSTĘPU

W nowym interfejsie Pro SCADA wszystkie polecenia są w odpowiednich zakładkach. Dla większej wygody i szybkiego dostępu do najczęściej używanych poleceń użytkownik może stworzyć swój własny pasek narzędzi szybkiego dostępu.

Kliknij prawym przyciskiem myszy i wybierz polecenia:

1. Pierwsza opcja dodaje wybrane polecenie do paska szybkiego dostępu.

2. Druga opcja umożliwia zarządzanie importowanymi poleceniami - dodawanie, usuwanie, zmianę*.

3. Trzecia opcja umożliwia przesuwanie paska od górnej powierzchni do nowej pozycji pod zakładkami.*

4. Czwarty wybór maksymalizuje powierzchnię projektu przez wyeliminowanie linii zakładek.

Aby ponownie wyświetlić naciśnij strzałkę obok linii i odznacz "zminimalizuj". *

* Te same opcje znajdują się obok "paska narzędzi szybkiego dostępu".

	-					1 000 000 0	2.1
ulzia I	Thanker Rig	pht Click	Ανάλυση	Anote	λεσματα	Διαστασιολόγη	hot
υνσμική μ	έπονασχε- διασμός	10	Add to Qu	ICK Access 1	loolbar	00	-
i M X	8 2 Y	a,	Customize Show Qui	Quick Acce tk Access To	ss Toolbar. Iolbar Belo	w the Ribbon	
	- 20	<u>h</u> -	Analosa A				
Customize							×
Choose com	mands from:						
File			~	awtch	20-30		
Commanda				1 Previo	us Level		
<sepa< td=""><td>natoro</td><td></td><td>^</td><td>Next I</td><td>evel.</td><td></td><td></td></sepa<>	natoro		^	Next I	evel.		
The second se							

Commanda: Cosparator Cosp Project X Ext	^	Previous Level Next Level	_
Commanda: CSeparator> Cose Project X Ext	^	Previous Level Next Level	_
Close Project	<u> </u>	 Next Level 	_
Close Project X Exit			
X Ext			
		Upnamic Hotation	
E Expot		ren Calo Math Model	
export scada	Add >>	Im Mathematical	
i inpot			
New Very	Remove		-
😅 Open			
🖓 Pint 🔹			
A Print Preview			
Print Setup			
🕼 Quick Pirnt			
Seve			
Seve As		Report	
0.10		19000	
Show Quick Access Toobar below the R	bbon		
Keyboard shortcuts: Customize			
		Off Carro	d Halo
		011 00101	n They
	0.0.00	- 🞧 📣 🕮 -	

3. ZAKŁADKI

Ŧ

W nowym zaktualizowanym interfejsie SCADA Pro, wszystkie polecenia zostały pogrupowane w 13 zakładek.

 Basic
 Modeling
 View
 Tools
 Slabs
 Loads
 Analysis
 Post-Processor
 Members Design
 Drawings-Detailing
 Addons
 Optimization

 Szczegółowy opis każdej zakładki opisany jest w odpowiadającym rozdziale przewodnika.

3.1. Podstawy

	Podsta	awy	Modelowa	nie	Widok	Narz	ędzia Płyty	Ob	ciążenia	Ana	liza	Wyniki ar	nalizy	Projektowanie	elementów	Rysunki	Dodatki	Optym	alizacja
Linia	Okrag	C Łuk	Wielobok	+ Przesuń	Kopiuj	C Obróć	/ Wydłuż-Przytnij	X Usuń	Szyk	Edytuj wiele	.l. Q	• 🍠 XZ Linie okręgi	▼ 0-0.00	• 🔒 🖡	Właściwo	sci Numeracja	Warstwy	Kopiuj poziom	Wklej poziom
	R	ysuj					Edycja					Wai	rstwy - Pozi	iomy	Mo	dyfikacja	DWG-DXF	Scho	wek

Pierwsza zakładka zatytułowana *Podstawy* obejmuje sześć grup poleceń:

- Rysuj
- Edycja
- Warstwy-Poziomy
- Modyfikacja
- DWG-DXF
- Schowek

3.2.	Modelow	anie								
Pod	stawy Modelowanie	Widok 1	Varzędzia Pł	yty Obciążenia	Analiza	Wyniki analizy	Projektowanie elem	entów Rysunki	Dodatki	Optymalizacja
Beton Stal Słup	Beton Stal Belka	Stopa mentowa * fun Fundamen	Ława damentowa *	2D 3D MES	/ypełnienie Węz murem Element	vet Liniowy y	rzenie elementów Szał z DXF/DWG *	plony Raport poprawi modelu Dodatki	ności Informacje o modelu	Konstrukcje Przekroje murowe betonowe Biblioteki
Druga 2 • 5 • 1 • 1 • 1 • 1 • 1 • 1	zakładka zaty Słup Belka Fundamenty MES Elementy Dodatki Biblioteki	rtułowa	ina <i>Mo</i>	delowani	<i>e</i> obejn	nuje sied	lem grup p	ooleceń:		
3.3.	Widok									
Pod Q Okno Zakre	stawy Modelowanie	Widok Złap Dyn	Narzędzia I amiczny obrót	Płyty Obciążenia widok 2D-3D Wizuali	Analiza	Wyniki analizy	Projektowanie e XZ YZ X	Y SW SE	nki Dodatk	i Optymalizacja
Trzecia • • \ • \ • \ • \ • \ 3.4.	zakładka zat Przybliż Wyświetl Widoki Dynamiczny Narzędzia	ytułow przekro	ʻana <i>Wi</i>	<i>dok</i> obeji	muje cz	tery gru	py polecei	ή:		
213 Renumeracja	Atrybuty Segmentacja Bi punktów belki na	elka Połączen belce belka słu	Narzędzia ie Podział Scał p – belki be e	anie Dostosowanie Iki słupa	Definicja	Obliczenia Belka słup *	Segmentacja Z	astępstwo wezły	ć, Wyrównanie	Kopiuj właściwości
Czwart • • • • •	a zakładka za Elementy str UCS-WCS Model Powłoki Węzły Inne	itytułov uktura	wana N Ine	arzędzia (	obejmu	je sześć	grup pole	ceń:		

3.5.	Pły	ty													
	Podstawy	Modelow	vanie	Widok	Narzędzia	Phyty Ob	ociążenia	Analiza	Wyniki ar	nalizy	Projekto	wanie elementóv	r Rysunki	Dodatki	Optymalizacja
8	2		×	123	1					X-X	R	-			
Parametry	ldentyfikacji	a Strop Zoellner	Usuń Re	enumeracja	Modelowanie *	Oddziaływani modelu	e Podpory Gr	ubość Wł	aściwości N	Wstaw N	arzędzia	Sprawdzenie			
Piąta	zakłac	dka za	itytuł	owan	a <i>Płyt</i> y	obejm	nuje czt	tery	grupy	pole	eceń:				
•	Wsta	w				2	-	•		•					
•	Edyt	uj													
•	Spra	wdze	nie												
3.6.	Ob	ociąże	enia												
	Podstawy	Modelow	vanie \	Nidok	Narzedzia	Płyty Ob	ciażenia	Analiza	Wyniki an	alizv	Proiekto	wanie elementów	Rysunki	Dodatki	Optymalizacia
LIC	LIG	e .			ш		St (		0 4 4 1 1	1		1			
Przypadki obciążeń	Grupy obciążeń	Wstaw Edy	tuj Linie obciąże	e Reakcje eń płyty *	Wstaw E	dytuj Widok I	Kopiuj Narzęc	dzia Par	ametry Edyt	uj Widol	k Powierz oddziały	chnia Wyniki wania analizy			
Defi Szóst	nicia a zakła	o adka z	bciażenia Pl Zatytu	_{yt} Iłowa	na Ob	Obciążenia Eler C igżeni	^{nentów} a obejr	muje	ob cztery	ciażenia V V gru	viatr – Śni JDY D	oleceń:			
•	Defi	nicja	,			č	,	,		, 0	.,.				
•	Obci	ążeni	a Płyt	t	.										
•	Obci	ązeni ażeni	a Elei a Wia	nento atr-Śn	ow ieg										
					0										
3.7.	An	aliza													
	odstawy	Modelowan	ie Wid	ok Narz	ędzia Płyt	y Obciążeni	a Analiza	Wynik	ki analizy	Projektov	wanie elem	entów Rysuni	i Dodatki	Optymalizacji	*1:
Nowy	Aktywny	Scenariusz	* Uru	thom Komi	Sinacje Sprawo	lzenie Siły	Podział (	Odchylenie	e Sztywność	Sztywnoś	ść Sztywno	ść Sztywność Dystr	x z	cia sił Po odch	lenia Po - CM
	Sci	enariusz			Wyn	sejsmiczn iki	e ciężaru śro	odka ciężko	ości zginania X	zginania	Z ścinania	X ścinania Z sejsm Widok	iczných X sejsmiczn	iych Z centra	ine odchylenia
Siódn	na zak	ładka	zatyt	ułowa	ana <mark>Ol</mark>	ociążen	ia obe	jmuj	e trzy	grup	ру ро	leceń:			
•	Scen	arius: iki	Z												
•	Wide	ok													
3.8.	W	/niki a	anali	zv											
	De datavas	Madalau		Alidate	Namedaia	DLt. Ob		Analian	Manufal and	ation	Desialita	unais atamantáu	Durumki	Dedatki	Ontomolionain
JC.	Model	Modelow	anie 1	vidok	Narzęuzia	Phyty Ob		Analiza	vvyniki an	anzy	Projekto	wanie elementow	Kysunki	Dodatki	Optymalizacja
Kombinaç	ie '			Deforma	icje Animacje	Wykresy Nu	meracja Ec	dytuj N	Właściwości :	Stress Fail Criterio	lure				
Ócma	72642	Wyniki (	Deformacji	lower	Da 1440	niki Ar	alizza	Różne hoim	uio di	Nico	True	noloco	ί .		
•	Wvk	resv o	acycu defori	macii		πκι-ΑΠ		bejit	iuje di	wie g	siupy	polecel	1.		
•	Różn	, . ie													

3.9. Projektowa	anie elemer	Itów					
Podstawy Modelowanie Wid	lok Narzędzia Płyty	Obciążenia Analiza	Wyniki analizy Projektow	vanie elementów	Rysunki Dodatki	Optymalizacja	
Nowe 'Scenariusz aktywny Para- scal metry elementy"	Ciągłość Zbrojenie Wyniki belki *	Zwolnienia Projektowanie węzłów *	Wyboczenie Zbrojenie Wyniki	L J Zbrojenie Wyniki	Asma Plyty Wynik Pasma Plyty Wynik plyt* plaskie*	ci Stal Drewno	Konstrukcje Wykresy dla murowe * elementu *
Scenariusze	Belki	Projektowanie	Słupy	Fundamenty	Płyty – Siatka	Stal – Drewno	
 Scenariusze Belki Projektowani Słupy Fundamenty Płyty-Siatka Stal-Drewno Konstrukcje n Wykresy dla e 	e nurowe elementów						
3.10. Rysunki							
Podstawy Modelowanie	Widok Narzędzia	Płyty Obciążenia	Analiza Wyniki ana	lizy Projekto	wanie elementów	Rysunki Doda	atki Optymalizacja
Pik Import Szablon Parametry Pikk	l-tuk-Koło Inne * kształty* Rysuj	jenie Wymiary Styl/Etykief	ta Zbrojenie Modyfikacja Edvcia	Nne Widok	۲ Wa	rstwy	•
Dziesiąta zakładka za	atytułowana	Rysunki - De	etalowanie ol	oejmuje	sześć grup	poleceń:	
• Pliki							
 Rysunki Szalunki Edycja 							
Widok Warstwy							

- Rozwiązanie
- Funkcje
- URUCHOM

Bas	🐌 🗢 🏦 🖊 🕌 🎞 ic Modelina V	0-0.00 · 🕥 =	Loads Analysis	Post-Processor Members Design	Untitled - ScdaPro Drawings-Detailing	o 64Bit Addons			Styl
Line Circle	e Arc Polygon Draft	Hove Copy Rotate Ext	end-Trim Delete Array Mu Edit	itiselect Edit Layers - Levels	Properties	i Numbering Display odify	Copy Level Clipboard		
<u></u> Δεδομένα Έργα ² Π ~ « ³	✓ / A: L @ € ou		, as u (() ∕ · () ;	Product is not ScadsPro is not registered P Notes and follow the ristru- button.	registered! ress Register, enter your set toos provided. me by pressing the Help-Abou	× rial t		Properties ℜ: ৡ↓ ::: ŷ Property	, ,
				Buy Now Regi	Later				
😡 Παράμετρο	οι 🌌 Δεδομένα Ε	¢	WCS	ORTHO	OSNAP SNAP	GRID CROSSING	> INSIDE	*	
	Produkt	jest niez	arejstrow	ay!				×	
		Produl kod se Progra 'Aktyw	kt jest niez ryjny i pos am możesz vacja Produ	arejstroway! V stępuj zgodnie : zarejestrować uktu'	Vciśnij 'Rej z wyświetł później, k	jestruj', w lonymi ins dikając prz	vpisz Twój trukcjami. zycisk	_	
	k	Kup Teraz		Zarejest	ruj	P	óźniej		

UWAGA: To samo okno zostanie wywołane po wciśnięciu kłódki w prawym górnym rogu ekranu.

Instrukcja obsługi - WPROWADZENIE

		Dostępne Moduły (Fi	unkcje)		- Wprowadź numer serviny
Scada Pro 1 Copyright(@	17 Free 2017. 1. 1.2513 D) 2010-16 Ace Hellas SA	Analiza : Nieaktywn Projektowanie konst Projektowanie konst Projektowanie konst	y trukcji żelbetowych : Nieakty trukcji stałowych i połączeń : trukcji drewnianych : Nieakty	wny Nieaktywny wny	 Wciśnij Aktywacja internetowa Program jest aktywowany
Numer Seryjny			Aktywacja Int	ternetowa	automatycznie.
Aktywacja offline W przypadku brak	u możliwości aktywacji onli	ne przeprowadź akty	wacje offline, zgodnie z inst	rukcjami poniżej	,
(od Produktu				Shuárz Kod	
				Produktu	
od Aktywacyjny			< >	Aktywacja Manualna	
Instrukcja					
A) AKTYWACJA : podłączony do ir i) Wp poziomych myśln ii) Klik rozpocząć pracę B) AKTYWACJA I podłączony do ir	INTERNETOWA – online (ji iternetu): isiz lub wklej otrzymany nu ikach "-"). nij przycisk "Aktywacja Int uruchom ponownie aplikaci VANUALINA – offline (jeśli i iternetu):	eśli komputer z zainst imer seryjny w przez ternetowa". Aktywac ję. computer z zainstalov	alowanym oprogramowanien naczone do tego pole (pamie ja uruchomi się automatyczn vanym oprogramowaniem NI	n jest stając o ie. Aby E jest	
Oprogramowanie Sprawdź dostępr	e należy aktywować telefo ność aktualizacji	nicznie lub poprzez e	-mail:	~	
Automatycznie	e Sprawdź Aktualizacje	Sprawdź	Aktualizację	ОК	IIWAGA: leśli nie posiadasz
					aktywnego połączenia z internetem
Produktu				Stwórz Kod	podążaj za instrukcjami zawartymi w
				Produktu	oknie dialogowym.
ktywacyjny				Aktywacja Manualna	
				<u> </u>	
ukcja AKTYWACJA MA	NUALNA – offline (jeśli k	omputer z zainstał	owanym oprogramowanie	m NIE jest 🔺	Kiedy program został aktywowany
łłączony do inter rogramowanie n. Wpisz iomych myślnika Kliknij Wyślij generowany w o Po spr d aktywacyjny".	rnetu): ależy aktywować telefo: I ub wklej otrzymany nu ch "~,",). przycisk "Utwórz kod pr poprzez e-mail lub poda knie "Kod Produktu". awdzeniu danych dosta	nicznie lub poprzez mer seryjny w prze oduktu". j przez telefon num rczony zostanie ko	e-mail: eznaczone do tego pole (p ner seryjny oraz kod produ d aktywacyjny który nale:	bamiętając o uktu ży wpisać w polu	przycisk Aktywacja Internetowa nazywa się teraz Dezaktywacja Internetowa.
awdź dostępnoś	ć aktualizacji			1	
Automatycznie S	prawdź Aktualizacje	Sprawd	lź Aktualizację	OK	
> De	zaktywacja _i	programu	:		
wórz pro	gram I klikn	ij w kłódko	ę, w prawym,	górnym ro	ogu.
Basic Modeling	View Tools Slabs	Loads Analysis Po	ost-Processor Members Design	Drawings-Detailing	Addons
EC2-EC3 1 (0) Active Scenario	Para- meters of Beams TReinford	eck - Results Nod rement V V Release	le Design es T	Results ent T	Results Calculation * slabs * * Calculation * slabs * *
- WC	iśnii Dezakt	wacia In	city Design Column:	s Footir	gs Slabs - Mesh Steel - Timber
- Na:	stapiła dezal	ktywacja r	programu.		
		, , ,	C		
raz może	esz aktywow	ać SCADA	Pro na innyn	n komputer	ze.

4.3. Język

Nowa wersja SCADA Pro zawiera przełącznik na 8 języków.

Wybierz język z listy. Interfejs, elementy, normy i wszystkie dokumenty wygenerują się w wybranym języku. Domyślny język programu zależy od języka domyślnego systemu operacyjnego Windows. Zmiana języka (za pomocą *poleceń administracyjnych* lub modułu *Dodatki*) powoduje chwilowe zamknięcie programu i automatyczne otwarcie w wybranym języku. Pliki mogą być otwierane niezależnie we wszystkich językach. Można uruchomić plik w jednym języku, a zakończyć go w innym.

4.4. About

Polecenie to służy do zapoznania się z właściwościami programu i numerem wersji. Użytkownicy z aktywnej umowy serwisowej mogą automatycznie uaktualnić program jeśli tylko komputer podłączony jest do Internetu. Po otwarciu programu, w przypadku nowej aktualizacji, pojawi się komunikat. W takim wypadku pozwól na aktualizację i kontynuuj swoją pracę. Aktualizacja zostanie załadowana automatycznie.

$\overline{F}$ 5. DRZEWO

W nowym interfejsie SCADA Pro, po lewej stronie, wszystkie elementy modelu są wymienione w liście *drzewa*, według poziomu lub jako wszystkie obiekty. Drzewo jest interaktywną listą, co oznacza, że użytkownik może wybrać element graficznie i automatycznie wyświetli się jego nazwa w drzewie, z odpowiednimi właściwościami po prawej stronie ekranu.

Na początku lista jest pusta. Kliknij przycisk 🖻 i wybierz typ wyświetlania: 🎚

i wybierz typ wyswietlan

\$	2				
All Objects					
\$	Per Level				

Symbol przed nazwą informuje o tym, że:

- W grupie znajdują się elementy
- W grupie nie znajdują się elementy

W poziomie

Project Data
📚 - 🥐

--- 🖧 Łuki

🗄 📥 Wezły

....⊖ Okręgi ⊕...**™** Belki ⊕...∎ Słupy

🛓 📥 Stopa fundamentowa

Belki matematyczne → I Słupy matematyczne → Ø Siatka 2D → Siatka 3D B → Płyty

Na starcie widnieją dwie grupy:

🕀 🛧 ! : Zawiera elementy nienależące do poziomu.

🗄 < 0 - 0.00 : Zawiera elementy należące do poziomu 0.

Wraz z tworzeniem przez użytkownika poziomów projekty, grupy odpowiedniego poziomu generują się.

Wszystkie obiekty:

Tu zawarte są grupy obiektów. Na początku wszystkie grupy są puste. Podczas importu/projektowania elementów strukturalnych modelu, grupy są sukcesywnie wypełniane.

Ŧ

Widok 3D, niezależne drzewo do każdego poziomu

Wybranie pozycji z listy automatycznie pokazuje poziom, który zawiera wybrany element i podświetla go w kolorze czerwonym.

Kliknięcie prawym przyciskiem myszy na element z listy otwiera listę poleceń związanych z typem elementu.

6. OSNAP, PRZYBLIŻ, WYBIERZ, COFNIJ

🕼 WAŻNE:

- A W SCADA Pro komenda jest wybierana najpierw, następnie obiekt.
- Aby anulować wywołaną komendę należy wcisnąć ESC lub prawym przyciskiem myszy na dowolny obszar ekranu.

PRZYKŁAD:

Narzędzie Osnap 6.1. / / / L @ & O X _ / X % [" 🔤 🖻 🔯 🕺 Ø Pierwsze 9 poleceń zawiera 16 komend aktywujących następujące punkty: krawędź środek najbliższy 🚣 prostopadły 🖉 styczny 🗙 przecięcie – najpierw wybierz rozpiętość, kliknij w pierwszą linię (belki lub słupa) a następnie kliknij w drugą linię. Punktem przecięcia jest punkt x. 🛋 rzut – użyj tego polecenia, aby znaleźć punkt która jest rzutem jednej linii na drugą. Rzutem punktu linii jest punkt 🖵 . 🔟 wierzchołki słupa / X 2 T ABS REL 🖉 równoległy – użyj tego polecenia, aby utworzyć nowy obiekt (linię lub belką) równolegle do linii. Kliknij, aby zdefiniować pierwszy punkt nowego obiektu i pokazać linię równoległą. Przesuń kursor myszy na linii, aby wyświetlić charakterystyczny plac, który określa drugi punkt dla równoległości. 🔀 Odsuń. Polecenie to służy do określenia punktu na linii. Dodaj słup o wymiarach 40x40 cm i wstaw go 5 m od linii Wybierz słup a następnie kliknij w komendę Odsuń. Wpisz x Slide odległość 500 cm od linii i przesuń kursor w jej pobliżu. 500 Distance (cm) OK Cancel Po najechaniu kursorem na linię zobaczysz symbol oznaczający pozycję w jakiej słup zostanie wstawiony. Należy kliknąć lewym klawiszem, aby umieścić go w tej pozycji.

PRZYKŁAD:

Aktywuj aby zdefiniować punkt względny za pomocą kliknięcia lewym klawiszem myszy albo deaktywuj aby uznać poprzednio wybrany punkt jako względny.

Γ

$\times_{\circ}$	Nic
	Komenda ta anuluje wybrany wcześniej snap.
	Zablokuj współrzędne
	Komenda ta blokuje współrzędne.
6.2.	Przybliż
2	$\mathfrak{A} \oplus \mathfrak{A} \odot \mathfrak{A}$
Komen	dy te służą do lepszego modelowania/wizualizacji dla użytkownika.
2	Przerysuj
	Komenda ta służy do ponownego regenerowania modelu.
Q	ZOOM
	Komenda ta służy do powiększenia obszaru zaznaczenia prostokątnego.
æ	Obszar projektu
	Pokazuje cały model w maksymalnej skali.
X	Poprzedni ZOOM
æ	Przybliż
Q	Oddal
	Rączka/złap
	Komenta ta służy do przesuwania modelu bez rotacji, wzdłuż x I y.
6.3.	Wybierz
Aktywa	acja polecenia odbywa się poprzez jeden lewoklik
	Wybierz obiekty pojedynczo
^≫	Wybierz polilinią
$\checkmark$	Wybierz oknem
	Wybierz wielokątem

G WAŻNE:

Jeśli *Przecięcie* jest nieaktywne **CROSSNG**, obiekty które przecinają okno lub wielokąt nie zostaną zaznaczone, natomiast jeśli **CROSSNG** jest aktywne, zostaną one zaznaczone, w zależności od wybranej opcji **INSIDE** lub **DUTSIDE**. Kliknij aby aktywować lub deaktywować.

🔛 🛛 Wybierz filtrem

Polecenie służy do wybierania obiektów o wspólnych charakterystykach.

Grupa obciążeń						$\times$
Materiał	Beton	$\sim$	Belki - B3D	~	Dodaj Listę	Czyść Listę
🗌 Rodzaj	C8/10	~		~		~
Typ Elem.	B-3d	$\sim$	B-3d - 52(47,40) - C	0 41/60 - L:Belka b	etonowa	^
🗌 Rodzaj	Belka	$\sim$	B-3d - 53(36,43) - C B-3d - 54(46,47) - C	0 30/60 - L:Belka b 0 40/60 - L:Belka b	etonowa etonowa	
Warstwa	Linie okręgi	$\sim$	B-3d - 55(39,43) - C B-3d - 56(43,46) - C	) 40/60 - L:Belka b) 40/60 - L:Belka b	etonowa	
Preferencje	Przekrój	$\sim$	B-3d - 57(42,43) - C B-3d - 58(39,38) - C	) 30/60 - L:Belka b	etonowa	
Kolor	o 1		B-3d - 59(38,42) - C B-3d - 60(42,41) - C B-3d - 61(41,40) - C B-3d - 61(25,45) - C	) 40/60 - L:Belka b) 35/60 - L:Belka b) 35/60 - L:Belka b	etonowa etonowa etonowa	
Zaznacz Obiekty	Od Do	Krok	B-3d - 63(46,41) - C B-3d - 64(45,46) - C B-3d - 64(45,46) - C B-3d - 65(49,40) - C B-3d - 66(44,49) - C	0 40/00 - L:Belka b 0 35/60 - L:Belka b 0 41/60 - L:Belka b 0 45/60 - L:Belka b 0 35/60 - L:Belka b	etonowa etonowa etonowa etonowa	
Dodaj Przez Filt	tr Usuń Wybierz +	Wyczyść Listę	B-3d - 67(37,44) - C B-3d - 68(47,44) - C B-3d - 69(37,48) - C B-3d - 70(45,48) - C	0 25/60 - L:Belka b 0 40/60 - L:Belka b 0 40/60 - L:Belka b 0 40/60 - L:Belka b	etonowa etonowa etonowa etonowa	
			1/10 AT C	<u>141/60 LiPalka b</u>		

1. Uaktywnij pole *Materiał* lub *Typ, Typ Elementu, Element, Warstwa, Preferencje, Kolor* oraz wybierz z listy wspólną charakterystykę.

Aby wybrać kolor możesz wybrać go bezpośrednio z palety lub wpisać odpowiedni numer koloru.

✓	Color	1											
			 	 	 	_							

िंग

Następnie kliknij Dodaj Przez Filtr aby importować po prawej stronie wszystkie elementy projektu z tym samym, wybranym parametrem. Naciśnij OK a wszystkie wybrane elementy zaznaczą się przerywaną linią.

- Wybierz grupę z listy po prawej stronie i kliknij przycisk polecenia Dodaj Listę aby wyświetlić je w białym oknie po prawej stronie. Wciśnij przycisk Czyść Listę aby wyczyścić listę lub wybierz jakiś element I wciśnij Usuń Wybierz + aby usunąć wybrane.
- 3. Polecenie Zapisz Grupę pozwala na stworzenie nowej grupy elementów. Wybierz określone elementy z listy i kliknij w przycisk polecenia Grupa Obciążeń.

		Load Group	×
Material	Concrete	Save Group	Add to List Clear List
Туре	C8/10		~ ·
Element	B-3d		0 - L:Concrete Beams
Member	Beam		0 - L:Concrete Beams
Layer	Lines circles		0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams
Preference	Cross Section		0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams
Color Select	0 From To	Group Name beams1	0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams
Objects	0 0	New Delete	0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams
Add By Filter	Remove By Pick +	OK Cancel	0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams 0 - L:Concrete Beams
Load Group	Save Group	OK B-3d - 391(40,39) - O B-3d - 392(41.40) - O	25/60 - L:Concrete Beams

6.4. Cofnij - Ponów

🕐 Cofnij poprzednią komendę.

Ponów poprzednią komendę.

6.5. Malarz właściwości

	- 22		
		r.	
	-		

Polecenie umożliwia skopiowanie właściwości wybranego obiektu.

Layer	Color
Materia	Section
Soil interact	tion
Inertial	
Ak	A
Ix 🗌	Iy Iz
Asy	Asz
beta	
E	G
ε	at
Degrees of	Freedon
Degrees of	Freedom node
ОК	Cancel

Wybierz polecenie i kliknij lewym przyciskiem myszy w obiekt, aby otworzyć odpowiednie okno zawierające poszczególne właściwości. Wybierz właściwości, które chcesz przypisać innemu obiektowi i kliknij OK, aby zamknąć okno. Następnie zaznacz (za pomocą narzędzi do zaznaczania) podobne obiekty którym chcesz przypisać wybrane właściwości określonego obiektu.

Automatycznie rozróżnij malarza właściwości betonowych słupów i ścian, za pomocą stosunku 1: 4.

Właściwości które nie mogą być skopiowane automatycznie są dezaktywowane.

7. WŁAŚCIWOŚCI

W nowym interfejsie SCADA PRO, po prawej stronie pojawia się lista "Właściwości", informująca użytkownika o charakterystykach obiektu i pozwalająca na dokonanie zmian. Lista jest wypełniana automatycznie poprzez wybór:

- Elementu z modelu
- Elementu poprzez drzewo
- Komendy *Właściwości* po wciśnięciu prawego klawisza na elemencie

W	aściwości	ů.					
8	: 🏚 🗐 🖌						
n/i	n	91					
W	arstwa	Belka betonowa					
Ко	lor	31					
Ту	p	B-3d					
	Przekrój						
M	apa bitowa	→ bw→ C					
	Węzły						
	Pierwszy Węzeł	62					
	Ostatni Węzeł	61					
	L(m)	6.25					
	Wybierz Przekrój z Bib	lioteki					
	Materiał	Beton					
	Тур	C20/25					
Ξ	Sztywne odsunięcie (c	m)					
	dx (Początek)	-13.88					
	dx (Koniec)	9.50					
	dy (Początek)	0.0					
	dy (Koniec)	0.0					
	dz (Początek)	-35.00					
	dz (Koniec)	30.00					
Ξ	Zwolnienia elementu						
	N (Początek)						
	N (Koniec)						
	Vy (Początek)						
	Vy (Koniec)						
	Vz (Początek)						
	Vz (Koniec)						
	Mx (Początek)						
	Mx (Koniec)						
	My (Początek)						
	My (Koniec)						
	Mz (Początek)						
	Mz (Koniec)						

A Pełne wyjaśnienie polecenia znajduje się w rozdziale **Podstawy**.

Dodatkowo:

 Wybranie modelu matematycznego np. Belki pokazuje jego pełne parametry t.j. długość, momenty bezwładności, węzeł początkowy i końcowy. Można tutaj również określić zwolnią elementu i warunku podparcia.

Instrukcja obsługi - WPROWADZENIE

 W elementach powierzchniowych użytkownik może indywidualnie wybrać każdy element i podejrzeć jego właściwości.

 Wybór stropu poprzez wskazanie go na modelu lub z drzewka pokazuje jego właściwości w oknie właściwości.

8. PARAMETRY-DANE

😡 Project Param... 🞯 Project Data

Ŧ

To polecenie jest używane aby zmienić parametry i dane projektu (drzewo).

9. PASEK STANU Ŧ ORTHO CROSSING MATH. -190.7 , 4866.8 , 0.0 OSNAP SNAP GRID INSIDE Pasek stanu w dolnej części ekranu, dostosowujący się w zależności od wybranej zakładki oraz widoku wyświetlanego projektu (2D/3D), zapewnia dodatkowe funkcje zarządzania projektem. Widok 2D: WCS MATH. Widok 3D: Wyświetl model matematyczny, fizyczny lub fizyczny i PHY. matematyczny. P+M Aktywuje lub wyłącza ortogonalność modelu ORTHO : ORTHO ORTHO: Informuje, że dezaktywowany jest SNAP SNAP. W przeciwnym SNAP: wypadku informuje, który ze snapów jest włączony: END MID. CLOS. VER. CENT. CYRC. TANG. PAR. SECT. Snap może być aktywowany lub dezaktywowany poprzez kliknięcie w odpowiadający mu przycisk. Wyświetla lub ukrywa GRID SIATKA: SIATKĘ. GRID Refers to the selection based on a rectangular window or a polygon. PRZECIĘCIE: Active crossing means that the objects that intersect will be included in the selection and inactive **CROSSING** that will not be included. WEWNATRZ/ WEWNĄTRZ/NA ZEWNĄTRZ: podobnie jak komenda OUTSIDE ZEWNĄTRZ: PRZECIĘCIE:

10. KOLOR

Aktywuje przypisywanie koloru każdej warstwie z osobna.

Kliknij aby wybrać kolor nowego elementu, inny niż domyślny. Kolory używane są podczas wizualizacji aby odzwierciedlić realistyczne materiały (szary = beton, niebieski = stal, brązowy = mur, beżowy = drewno).

